

Sygn. akt I C 757/19/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2019 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy P. M.

Protokolant: prot. sąd. A. K.

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w K.

przeciwko J. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.345,00 zł (jeden tysiąc trzysta czterdzieści pięć złotych zero groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie oddala powództwo;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 630,12 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Asesor sądowy P. M.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 listopada 2018 r. powódka (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w K., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, w osobie radcy prawnego, wniosła o zasądzenie od pozwanego J. K. kwoty 1.625,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że strony w dniu 6 czerwca 2017 r. zawarły umowę najmu samochodu O. (...). Umowa była zawarta na okres 6 - 7 czerwca 2017 r., a pozwany korzystał z ww. pojazdu do dnia 29 czerwca 2017 r. Czynsz najmu miał być zapłacony w ramach likwidowanej przez ubezpieczyciela szkody OC. W związku z tym, że ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania pozwanemu, strona powodowa obciążyła pozwanego czynszem najmu z tytułu zawartej między stronami umowy. Pozwany nie zapłacił należności wynikającej z wystawionej przez powoda faktury.

W dniu 12 lutego 2019 r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pismem wniesionym w dniu 28 marca 2019 r. pozwany, reprezentowany profesjonalnego pełnomocnika, w osobie radcy prawnego, złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że powódka zgłosiła telefonicznie szkodę do ubezpieczyciela z OC sprawcy i na tej podstawie został mu wynajęty samochód zastępczy. Ubezpieczyciel nie poinformował pozwanego, iż

odmówił zapłaty za najem samochodu z OC sprawcy. Pozwany próbował uzyskać od powódki dokument dot. odmowy ww. wypłaty przez ubezpieczyciela, jednak strona powodowa nie przedstawiła takiego dokumentu do wglądu. Ponadto pozwany wskazał, że bezpośredni kontakt powódki z ubezpieczycielem w ramach likwidacji szkody OC z pominięciem jego osoby jest rażącym naruszeniem jego praw jako konsumenta.

Na dalszym etapie procesu strony konsekwentnie podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 czerwca 2017 r. firma (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. (M. A.) zleciła powódce - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w K. zawarcie z pozwanym J. K. umowy najmu pojazdu samochodowego na okres przewidziany w ogólnych warunkach ubezpieczenia samochodu ubezpieczonego, nie dłuższy niż czas jego naprawy. Pozwany oświadczył, że zapoznał się z warunkami dot. wynajmu samochodu zastępczego oraz zobowiązał się m.in. do pokrycia wszelkich kosztów związanych z eksploatacją samochodu, a w szczególności: kosztu związanego z przedłużeniem okresu najmu pojazdu, kosztu dodatkowych ubezpieczeń oraz pokrycia kosztów udziału własnego w przypadku szkody komunikacyjnej.

Dowód :

- oświadczenie wynajmu samochodu zastępczego z dnia 6 czerwca 2017 r. (k. 29).

W tym samym dniu powódka zawarła z pozwanym umowę najmu pojazdu samochodowego nr (...), na podstawie której najemcy przekazano samochód marki O. (...) nr rej. (...). Przedmiotowa umowa została zawarta na okres 6-7 czerwca 2017 r.

Dowód :

- umowa najmu pojazdu samochodowego (...) z dnia 6 czerwca 2017 r. (k. 23-24),
- zeznania świadka Ł. K. (k. 69-71).

Pozwanemu został wydany przedmiotowy pojazd na podstawie protokołu wydania. Pozwany podpisując protokół wydania pojazdu, potwierdził, że zapoznał ze stanem technicznym samochodu i uznał go za zdatny do użytku zgodnie z jego przeznaczeniem i właściwościami.

Dowód :

- protokół wydania samochodu z dnia 6 czerwca 2017 r. (k. 27),

Punkt 5 umowy najmu nr (...) wskazywał okres wynajmu od 6 czerwca 2017 roku do 7 czerwca 2017 roku. Punkt 13 umowy najmu przewidywał, że jeżeli zlecającym jest firma (...) usługi (...), czynsz najmu za wskazany powyżej okres trwania najmu miał płacić zlecający najem. W dalszej części pkt 13 umowy najmu wskazywał, że wszelkie pozostałe należności i opłaty wynikające z zawartej umowy najmu, w tym w szczególności czynsz najmu naliczany w przypadku przedłużenia okresu najmu pokrywa najemca.

Dowód :

- umowa najmu pojazdu samochodowego (...) z dnia 6 czerwca 2017 r. (k. 23-24)
- zeznania świadka Ł. K. (k. 69-71).

Zgodnie z zapisami Regulaminu wypożyczalni samochodów (...) sp. z o.o. sp.k., przedłużenie najmu wymagało zgody wynajmującego. Zamiar przedłużenia samochodu musiał być zgłoszony przynajmniej na 12 h przed upływem terminu zakończenia najmu. Przedłużenie najmu o 24 h wymagało uzgodnienia drogą mailową lub faksem, mogło też być

dokonane w każdym oddziale wynajmującego. Przedłużenie najmu na okres dłuższy niż 24 h winno być dokonane w jednym z oddziałów wynajmującego (pkt 24).

Zgodnie z zapisami Regulaminu wypożyczalni samochodów (...) sp. z o.o. sp.k., wynajmującemu przysługiwało prawo do obciążenia najemcy obowiązkiem naprawienia szkody, w tym kosztami: braków w wyposażeniu samochodu lub jego częściami opisanymi w protokole przekazania samochodu oraz odszkodowaniem za zużycie samochodu wewnątrz lub na zewnątrz przekraczające zakres wynikający z zasad eksploatacji, szkód spowodowanych niewłaściwą eksploatacją samochodu lub zaniedbaniem najemcy, kosztami przywrócenia pojazdu do stanu odpowiadającego normalnemu zużyciu w tym kosztów myjni i prania tapicerki, odszkodowania za utratę wartości pojazdu na skutek wypadku, w razie gdy przyczyna wypadku była zawiniona lub częściowo zawiniona przez najemcę, osobę kierującą czy pasażera pojazdu albo za utratę wartości pojazdu w wyniku dokonania bez zgody wynajmującego przeróbek czy innych zmian (pkt. 29).

Wynajmowany pojazd posiadał ubezpieczenie OC i AC. W zakresie objętym ubezpieczeniem najemca mógł zgłosić chęć skorzystania z ubezpieczenia celem pokrycia szkód, za które najemca ponosi odpowiedzialność. Zakres ubezpieczenia nie obejmował w szczególności: umyślnego uszkodzenia samochodu, uszkodzenia podczas prowadzenia w stanie po spożyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwym po użyciu narkotyków lub środków psychotropowych lub bez ważnego i honorowanego w RP prawa jazdy, uszkodzenia pojazdu w razie przekroczenia dopuszczalnej prędkości o co najmniej 30 km/h lub też w razie dopuszczenia się innego rażącego naruszenia przepisów ruchu drogowego m. in. przypadku, kiedy kierowca zbiegł z miejsca wypadku, szkody powstałej, gdy osobą kierującą była osoba nieupoważniona zgodnie z umową najmu lub regulaminem do prowadzenia pojazdu, kradzieży samochodu, w przypadku gdy najemca nie jest w stanie dostarczyć kluczyków lub dowodu rejestracyjnego skradzionego pojazdu, kradzieży samochodu, w którym nie zostały uruchomione wszystkie zamontowane w nim urządzenia antykradzieżowe, kradzieży pojazdu, jego wyposażenia oraz uszkodzenia pojazdu lub jego wyposażenia wskutek próby kradzieży, jeżeli do zdarzenia doszło poza obszarem UE, włamania, w wyniku którego skradziono radio wraz z panelem, innych szczególnych przypadków wynikających z ogólnych warunków umów ubezpieczeniowych lub z polis (pkt. 43 Regulaminu).

Zgodnie z punktem 48 Regulaminu najemca mógł przystąpić do umowy ubezpieczenia grupowego zawartej pomiędzy Towarzystwem (...) S.A. a najemcą. Przedmiotem ww. umowy ubezpieczenia grupowego było pokrycie przez ww. ubezpieczyciela odpowiedzialności opisanej powyżej, stanowiącej udział własny najemcy w szkodzie (zniesienie udziału własnego w szkodzie). W dalszej części pkt 48 Regulaminu przewidywał, że składkę z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia w wysokości 20,00 zł za dobę najmu najemca uiszcza wynajmującemu. Objęcie umową ubezpieczenia grupowego następowało na cały okres trwania najmu. W przypadku przedłużenia najmu poza okres wskazany w treści umowy, okres ubezpieczenia również ulegał wydłużeniu. Składka liczona była za każdą dobę najmu pojazdu. Wyплата odszkodowania przez ubezpieczyciela wynajmującemu zwalniała najemcę od obowiązku naprawienia szkody (pkt. 48).

Dowód :

- umowa najmu pojazdu samochodowego (...) z dnia 6 czerwca 2017 r. (k. 23-24),
- regulamin wypożyczalni samochodów (...) sp. z o.o. sp.k. (25-26),
- zeznania świadka Ł. K. (k. 69-71).

Pismem z dnia 6 czerwca 2017 roku (...) Sp. z o.o. skierowała do powódki (...) Sp. z o.o. sp.k. zlecenie wynajmu samochodu za oświadczeniem klienta. W piśmie tym, powołując się na ustalenia telefoniczne, (...) Sp. z o.o. zagwarantowała pokrycie kosztów wynajmu i odbioru samochodu do dnia 11 czerwca 2017 r. (...) Sp. z o.o. wskazała, że okres wynajmu samochodu do dnia 11 czerwca 2017 r. stanowi przedłużenie na maksymalny okres, a po tym terminie wygasa zapewnienie przez (...) Sp. z o.o. gwarancja płatności.

Dowód :

- zlecenie wynajmu samochodu za oświadczeniem klienta z dnia 6 czerwca 2017 r. (k.60),
- zeznania świadka Ł. K. (k. 69-71).

Pozwany korzystał z auta zastępczego do dnia 29 czerwca 2019 r. Powódka odebrała przedmiotowy pojazd od pozwanego na podstawie protokołu zwrotu samochodu bez żadnych zastrzeżeń.

Dowód :

- protokół zwrotu samochodu z dnia 29 czerwca 2017 r. (k.28).

Powódka w dniu 30 czerwca 2017 r. wystawiła fakturę, w której obciążyła pozwanego kosztami: z tytułu opłaty dodatkowej - zniesienie udziału własnego w szkodzie za okres 6 -30 czerwca 2017 r. na kwotę 280,00 zł brutto oraz kosztami wynajmu pojazdu w okresie 11-29 czerwca 2017 r. na kwotę 1.530,00 zł. Pozwany w dniu 30 czerwca 2017 r. uiszczył na rzecz łącznie 185,00 zł, na którą składała się kwota 100,00 zł oraz 85,00 zł. Do zapłaty pozostała kwota 1.625,00 zł. Kwota wynikająca z faktury miała być płatna do dnia 2 sierpnia 2017 roku.

Dowód:

- faktura VAT (...) (k. 30).

Firma (...) Sp. z o.o. (M. A.) odmówiła zapłaty odszkodowania obejmującego całość kosztów najmu pojazdu zastępczego. Pismem z dnia 28 maja 2018 r. powódka wezwała pozwanego do dobrowolnej spłaty przedmiotowego zadłużenia. Wezwanie to nie przyniosło rezultatu.

Dowód :

- wezwanie do zapłaty z dnia 28 maja 2018 r. (k. 59-60),
- zeznania świadka Ł. K. (k. 69-71)

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy. Sąd uznał, że zebrane w sprawie dokumenty były przydatne dla ustalenia stanu faktycznego. Dokumenty te były dokumentami prywatnymi, a zatem przypisano im znaczenie, jakie wynika z art. 245 k.p.c., zgodnie z którym dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Pozwany nie zaprzeczył temu, że podpisywał dokumenty przedłożone przez powódkę, a jedynie kwestionował zasadność obciążenia go kosztami wynajmu. Dokumenty te stanowiły zatem podstawę ustaleń faktycznych.

Odnosząc się do zeznań świadka Ł. K., to Sąd dał im wiarę w całości. Sąd nie miał wprawdzie żadnych zastrzeżeń co do prawdomówności świadka, jednakże miał na uwadze fakt, iż świadek nie był bezpośrednim uczestnikiem zawierania umowy najmu pojazdu zastępczego czy odbioru tego samochodu, a zatem wiedzę co do treści tych rozmów mógł posiadać jedynie na podstawie dokumentów lub od innych pracowników firmy (...) sp. z o.o. sp. k. Jak zresztą zeznał świadek, zajmuje się on administracją (...) oddziału powódki. Świadek opisał przebieg zdarzenia w sposób rzetelny i zgodny z prawdą. Zeznania te były przydatne dla ustalenia, że pozwany nie uiszczył opłaty za cały okres najmu auta zastępczego.

Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań świadka A. B., albowiem na rozprawie w dniu 15 lipca 2019 r. powód cofnął w tym zakresie wnioski dowodowe.

Sąd pominął dowód z przesłuchania w charakterze strony pozwanej J. K. z uwagi na jego nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie w dniu 4 września 2019 r. Pozwany dwukrotnie wzywany był na termin rozprawy. Za pierwszym razem pozwany został wezwany z pouczeniem o możliwości przesłuchania informacyjnego – wezwanie wysłane na adres pozwanego powróciło po dwukrotnym awizowaniu. Pozwany na wniosek pełnomocnika pozwanego

z dnia 15 lipca 2019 r. był wezwany na termin rozprawy do stawienia się osobiście celem przesłuchania w charakterze strony – w wezwaniu wskazano, że stawiennictwo pozwanego jest obowiązkowe. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu J. K. w dniu 1 sierpnia 2019 r. – przesyłka została wydana bezpośrednio pozwanemu jako adresatowi (k. 74v), co potwierdza złożony na zwrotnym potwierdzeniu odbioru podpis pozwanego, tożsamy z podpisem złożonym na udzielonym w niniejszej sprawie pełnomocnictwie. Pozwany nie stawił się na rozprawie w dniu 4 września 2019 r. i w żaden sposób nie usprawiedliwił swego niestawiennictwa.

Zgodnie z treścią art. 302 § 1 k.p.c. dopuszczalne jest pominięcie przez Sąd dowodu z zeznań stron w sytuacji gdy strony przez swoje niestawiennictwo uniemożliwiły jego przeprowadzenie. W realiach niniejszej sprawy pozwany nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa na rozprawie w dniu 4 września 2019 r., co uzasadniało pominięcie dowodu z jego zeznań. Wskazać również należy, że art. 299 k.p.c. obliguje sąd do zarządzenia dowodu z przesłuchania stron jedynie w celu wyjaśnienia – dotychczas niewyjaśnionych – faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Art. 299 k.p.c. określa relację dowodu z przesłuchania stron do całokształtu materiału dowodowego zebranego w danej sprawie, traktując wypowiedź dowodową strony jedynie jako ewentualne – w zależności od okoliczności – uzupełnienie materiału dowodowego. Dowód z przesłuchania stron może być dopuszczony jedynie wtedy, gdy materiał dowodowy został wyczerpany lub też w danej sprawie w ogóle brak środków dowodowych, a fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy nie zostały wyjaśnione. Jeśli zatem zebrany w sprawie materiał w pełni wyjaśnił stan faktyczny, nie ma podstaw do zarządzenia dowodu z przesłuchania stron (por. Ereciński Tadeusz (red.), Art. 299, w: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, Wolters Kluwer, 2016). W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający dla rozpoznania sprawy, wobec czego, nie zachodziła konieczność dopuszczenia dowodu z przesłuchania pozwanego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Podstawą żądania strony powodowej był art. 659 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

Art. 659 § 1 k.c. formułuje wymagania odnośnie do minimalnej treści umowy najmu, których spełnienie pozwala zakwalifikować daną umowę, jako umowę najmu. A jeśli na podstawie stwierdzenia spełnienia tych wymagań umowa zostanie zakwalifikowana, jako umowa najmu, to w stosunku do niej (i do samego najmu) obowiązują będą także inne przepisy o najmie w zakresie, w jakim obowiązki stron nie zostały określone w treści samej umowy najmu.

Przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania na czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz, przy czym - zgodnie z art. 56 k.c. - ta czynność prawna wywołuje również skutki, które nie zostały w niej wyrażone - takie, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów (por. uzasadnienie do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1990 r., III CZP 8/90, OSNC 1990, nr 10- 11, poz. 124). Jeśli przedmiotem najmu jest rzecz, to stosuje się przepisy ogólne k.c. o najmie (art. 659- 679 k.c.) Nadto należy zauważyć, że przepisy k.c. o najmie nie zastrzegają dla umowy najmu żadnej szczególnej formy, więc zgodnie z przepisami o czynnościach prawnych może być ona zawarta zarówno pisemnie, jak i ustnie, a nawet w sposób dorozumiany (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1997 r., III CKN 261/97, OSNC 1998, Nr 4, poz. 7).

W ocenie Sądu z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż zawarta przez strony umowa najmu pojazdu samochodowego zawierała wszystkie ww. elementy istotne (essentialia negotii) i tym samym należy stwierdzić, że umowa stanowiła umowę najmu, była ważna i wiązała strony. Umowa została zawarta na czas określony, tj. na okres 6-7 czerwca 2017 r.

Zgodnie z art. 674 k.c. jeżeli po upływie oznaczonego w umowie albo wypowiedzeniu terminu najemca nadal używa rzeczy za zgodą wynajmującego, poczytuje się w razie wątpliwości, że najem został przedłużony na czas nieoznaczony. Istota przedłużenia polega na tym, że stosunek najmu trwa nadal i ma taką samą treść. Do przedłużenia umowy nie

wystarczy samo używanie rzeczy przez najemcę, lecz niezbędne jest, aby używanie to odbywało się za wyraźną lub chociażby dorozumianą zgodą wynajmującego (zob. Sąd Najwyższy w orzeczeniach: z 6 czerwca 1959 r., 3 CR 832/58, OSN 1960/3/77; z 23 maja 1983 r., IV CR 569/82, LEX nr 8536, a także z 14 października 1998 r., II CKN 925/97, LEX nr 358689). Tym samym skutek przewidziany w art. 647 k.c. k.c. nie wystąpi, jeżeli po upływie terminów w nim wskazanych najemca używa przedmiotu najmu bez zgody wynajmującego. Złożenie oświadczenia (ujawnienie woli) zgodnie z art. 60 k.c. może wprawdzie nastąpić przez jakiekolwiek zachowanie ujawniające tę wolę, niemniej jednak musi to być przejaw dostatecznie zrozumiały i jednoznacznie wskazujący na wolę wywołania określonych skutków prawnych.

W związku treścią cytowanego przepisu w niniejszej sprawie przyjąć należało, że po upływie okresu najmu wskazanego w umowie najmu, tj. do 7 czerwca 2017 roku, najem został przedłużony na czas nieoznaczony, albowiem najemca J. K. nadal używał pojazdu, co odbywało się za zgodą wynajmującego. Ani zlecający najem – firma świadcząca usługi assistance, ani sam wynajmujący – powódka, nie składali żadnych oświadczeń, że nie wyrażają zgody na kontynuowanie przedmiotowej umowy. Ponadto z ich zachowania wynika, że nie żądali zwrotu wynajmowanego samochodu po dniu 11 czerwca 2017 r. Zatem za zgodą i wiedzą powódki pozwany korzystał z przedmiotowego samochodu do dnia 29 czerwca 2017 r., co świadczy o tym, że powódka traktowała pozwanego nadal jako najemcę, zatem należało uznać, że umowa najmu za obopólną zgodą per facta concludentia została przedłużona.

Wskazać należy, że jak wynika ze zgromadzonych w sprawie dokumentów, zlecający najem, firma świadcząca usługi assistance, w przedmiotowej sprawie (...) sp. z o.o. (M. A.), zagwarantowała płatność za czynsz najmu za okres trwania najmu pojazdu samochodowego od 6 czerwca 2017 roku do 11 czerwca 2017 roku.

Sąd po wnikliwej analizie całego materiału dowodowego doszedł do przekonania, że żądanie pozwu zasługuje na uwzględnienie w części. Należy podnieść, że pozwany zakwestionował roszczenie powoda zarówno, co do zasady jak i wysokości.

W ocenie Sądu podniesione przez pozwanego zarzuty co do braku zasadności roszczenia powódki obejmującego czynsz najmu okazały się w bezzasadne. Jednocześnie jednak powódka wniesionym pozwem objęła żądanie zapłaty nie tylko czynszu najmu, lecz również usługi polegającej na zniesieniu udziału własnego i w tym zakresie powództwo okazało się bezzasadne jako niewykazane.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwany zaakceptował wszystkie warunki najmu, w tym również ten, że czynsz najmu za wskazany w umowie najmu okres trwania najmu (6-7 czerwca 2017 r.) miał płacić zlecający najem, natomiast wszelkie należności i opłaty wynikające z zawartej umowy najmu, w tym w szczególności czynsz najmu naliczany w przypadku przedłużenia okresu najmu pokrywa najemca. Pozwany podpisując umowę najmu, zgodził się zatem na pokrycie kosztów najmu obejmujących okres po 7 czerwca 2017 roku. Podobne oświadczenie pozwanego znalazło się również w oświadczeniu z dnia 6 czerwca 2017 roku, które pozwany podpisał przy zawieraniu przedmiotowej umowy. W piśmie tym pozwany oświadczył, że zobowiązuje się pokryć m.in. wszelkie koszty związane z eksploatacją samochodu, a w szczególności: koszt związany z przedłużeniem okresu najmu pojazdu. Na dalszym etapie obowiązywania umowy, firma (...) Sp. z o.o. zajmująca się usługami (...) zagwarantowała pokrycie kosztów wynajmu i odbioru samochodu do dnia 11 czerwca 2017 r., wskazując jednocześnie, że po tym terminie wygasa zapewnienia przez (...) Sp. z o.o. gwarancja płatności. Tym samym zasadnym było żądanie przez stronę powodową zapłaty należności za okres najmu od 12 czerwca 2017 roku do 29 czerwca 2017 roku. Końcowa data okresu najmu, na jaki został on przedłużony w sposób jednoznaczny wynikała z protokołu zwrotu pojazdu podpisanego przez pozwanego. Tym samym zasadnym było wystawienie przez powódkę faktury VAT obejmującej koszty wynajmu pojazdu w kwocie 1.530 zł i obciążenie tymi kosztami pozwanego. W konsekwencji na uwzględnienie zasługiwało żądanie pozwu obejmujące zapłatę kwoty 1350,00 zł, tj. kwoty 1.530 po pomniejszeniu jej o kwoty uiszczone przez pozwanego w wysokości 100 i 85 złotych.

W wyżej wymienionym zakresie strona powodowa sprostowała ciężącym na niej obowiązkom dowodowym przedkładając umowę najmu oraz fakturę VAT, jak również inne dokumenty potwierdzające fakt zawarcia umowy najmu, jej

okres i wysokość roszczenia z tego tytułu. Wskazać należy, że rozkład ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) nie może być rozumiany w ten sposób, że ciężar dowodu zawsze spoczywa na powodzie. W razie sprostania przez powoda ciężącym na nim obowiązkiem dowodowym, na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających oddalenie powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2013 r., II PK 304/12). Ciężar wykazania okoliczności, iż roszczenie jest bezzasadne - zgodnie z art. 6 k.c. - spoczywał na stronie pozwanej, jako podmiocie wywodzącym z powyższych okoliczności skutki prawne. Obrona strony pozwanej sprowadziła się wyłącznie do zarzutów, iż powód nie próbował rozwiązać sporu pozasądowo oraz że w trakcie likwidacji szkody z polisy OC jak i po kontaktował się w imieniu pozwanego z ubezpieczycielem, z całkowitym pominięciem strony pozwanej co wskazuje na stosowanie przez niego praktyk antykonsumenckich. Jednakże na poparcie swoich twierdzeń pozwany nie przedstawił żadnych dowodów. Sąd również nie dopatrył się z urzędu w postępowaniu powódki praktyk, które kształtowałyby prawa i obowiązki pozwanego w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Przedłożone przez stronę powodową dowody wskazywały w sposób bezsprzeczny treść i charakter prawny łączącego strony stosunku prawnego. Nie powinno zatem budzić wątpliwości, że strony łączyła umowa najmu, na podstawie której pozwany zobowiązany był do uiszczania czynszu za okres 11-29 czerwca 2017 r. Pozwany nie zaoferował żadnego materiału dowodowego, z którego wynikałoby, że płatność za ten okres nie była należna. Należy zaznaczyć, iż strony mają obowiązek dawać wyjaśnienia, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.), a ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu obciążają zaś stronę, która nie dopełniła ciężącego na niej obowiązku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99).

W związku z powyższym, skoro pozwany nie uregulował należności za ww. czas trwania najmu pojazdu, to roszczenie powoda okazało się zasadne w części obejmującej żądanie zasądzenia kwoty 1.350 złotych, o czym Sąd orzekł w punkcie 1. sentencji wyroku.

Natomiast za niezasadne Sąd uznał roszczenie powoda w zakresie dochodzonej fakturą VAT (...) opłaty dodatkowej z tytułu zniesienia udziału własnego w szkodzie w kwocie 280,00 zł. Jak wynika bezsprzecznie z zebranego materiału dowodowego, pozwany jako najemca na podstawie pkt. 48 Regulaminu wypożyczalni samochodów (...) sp. z o.o. sp.k. miał możliwość przystąpienia do umowy ubezpieczenia grupowego zawartej pomiędzy Towarzystwem (...) S.A. a powodem jako wynajmującym, której przedmiotem było pokrycie przez ww. ubezpieczyciela odpowiedzialności, stanowiącej udział własny najemcy w szkodzie, czyli tzw. zniesienie udziału własnego w szkodzie. Wybór tej opcji nie był obowiązkowy, z treści regulaminu w sposób jednoznaczny wynika, że pozwany nie miał obowiązku lecz mógł dobrowolnie złożyć deklarację przystąpienia do ww. ubezpieczenia. Pozwany, otrzymując wraz z umową najmu z dnia 6 czerwca 2017 r. Regulamin wypożyczalni samochodów i dokonując jej podpisania, złożył oświadczenie że zapoznał się możliwością zawarcia takiego ubezpieczenia i był świadomy co do zakresu i warunków ochrony ubezpieczeniowej w zakresie OC i AC oraz opisanych w Regulaminie sytuacji nie objętych wymienionym ubezpieczeniem, które dodatkowo mógł wykupić, decydując się na opcję zniesienia udziału własnego w szkodzie. Nie musiał natomiast z niej skorzystać. Powódka nie przedstawiła przy tym skonkretyzowanych twierdzeń ani potwierdzających je dowodów co do tej okoliczności faktycznej, w szczególności oświadczenia o przystąpieniu pozwanego do umowy ubezpieczenia obejmującego zniesienie udziału własnego czy też samej umowy, z których wynikałoby związanie pozwanego tą opcją ubezpieczenia oraz wysokość należnej składki. Co więcej, z oświadczenia pozwanego z dnia 6 czerwca 2017 roku (k. 29) wynika okoliczność przeciwna, a mianowicie że pozwany zobowiązał się pokryć koszty udziału własnego na wypadek zaistnienia szkody komunikacyjnej. Zobowiązanie się przez pozwanego do pokrycia kosztów udziału własnego przemawia za tym, że pozwany nie zdecydował się na ubezpieczenie od poniesienia kosztów udziału własnego w szkodzie.

Uznać zatem należało, iż przedstawienie przez powódkę dowodu w postaci faktury VAT (...), w której wyszczególniono jako pozycję zniesienie udziału własnego w szkodzie w kwocie, jako podstawy dochodzenia należności z tego tytułu, nie pozwalało na uznanie roszczenia pozwu w tym zakresie za udowodnione. Sąd uznał, że powódka nie zdołała udowodnić faktu zawarcia z pozwanym umowy obejmującej zniesienie udziału własnego w szkodzie. Co do zasady faktura VAT, o ile zawiera elementy przedmiotowo istotne dla danej umowy, które identyfikują ją i pozwalają odróżnić od czynności innego rodzaju, może być kwalifikowana jako umowa. Trzeba jednak podkreślić, że zawarcie umowy

następuje przez złożenie zgodnych oświadczeń woli, które z kolei na dokumencie umowy potwierdzone są złożeniem podpisów. W konsekwencji możliwość kwalifikacji faktury VAT jako umowy uzależniona jest m.in. od tego, czy faktura zawiera podpisy, stanowiące potwierdzenie woli zawarcia umowy. Na podstawie przedłożonej przez powódkę faktury VAT nie sposób dojść do przekonania, że pozwany potwierdził złożenie oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia obejmującego zniesienie udziału własnego w szkodzie. Powódka nie przedstawiła również dowodów, że faktura VAT została zaakceptowana przez pozwanego. Dlatego też Sąd, na podstawie przepisu art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. oddalił powództwo w tym zakresie jako nieudowodnione, o czym orzeczono w punkcie 2. sentencji wyroku.

Co do roszczenia odsetkowego należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Pozwany zobowiązany był spełnić świadczenie w terminie określonym w fakturze VAT (...), który upływał w dniu 2 sierpnia 2017r., wobec czego roszczenie stało się wymagalne od dnia następnego, tj. z dniem 3 sierpnia 2017 roku. Odsetki należało zasądzić zatem od dnia 3 sierpnia 2017 r. w wysokości wynikającej z art. 481 § 2 k.c., tj. odsetek ustawowych za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 3. wyroku na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powódka wygrała sprawę w 83%, pozwany natomiast wygrał w 17 %. Na koszty strony powodowej złożył się: kwota 30,00 zł uiszczona tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 900,00 zł stanowiąca wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika ustalone w oparciu o stawkę minimalną wynikającą z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz kwota 17,00 zł uiszczona tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, tj. łącznie kwota 947,00 zł. Na koszty poniesione przez pozwanego składały się kwoty związane z kosztami zastępstwa procesowego, tj. kwota 900,00 zł obejmująca wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika ustalone w oparciu o stawkę minimalną wynikającą z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz kwota 17,00 zł uiszczona tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, tj. łącznie kwota 917,00 zł. Łącznie koszty poniesione przez obie strony wynosiły 1.864,00 zł. Ponieważ pozwany przegrał sprawę w 83 % natomiast powódka przegrała sprawę w 17 %, strony powinny ponieść koszty procesu w takim stopniu, w jakim każda z nich przegrała sprawę, a więc pozwany – 1.547,12 (1.864,00zł × 83 %), powódka – 316,88 zł (1.864,00 zł × 17 %). Porównując koszty faktycznie poniesione przez strony z kosztami, które powinny ponieść stosownie do stopnia, w jakim przegrały sprawę, stwierdzić należy, że powódka faktycznie poniosła koszty w kwocie 947,00 zł. Różnicę wynikającą z tego porównania należy zasądzić na rzecz strony, której koszty faktycznie poniesione są wyższe od kosztów, którymi powinna być obciążona, czyli powódce. Powódce zatem należy się zwrot kosztów procesu w kwocie 630,12 zł (947,00 – 316,88 zł). Zatem w punkcie 3. sentencji wyroku należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 630,12 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Asesor sądowy P. M.